შეცდომა ნების გამოვლენისას გარიგებებში

თამარი სანიკიძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის ფაკულტეტზე კერძო (ბიზნეს) სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

კერძო (ბიზნეს) სამართლის პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: შალვა პაპუაშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

სანიკიძე თამარი

30/02/2021

აბსტრაქტი

ნაშრომში წარმოდგენილია გარიგებებში ნების გამოვლენისას დაშვებული შეცდომების მრავალმხრივი ბუნებისა და სპეციფიკის განხილვა. სამართლებრივი ურთიერთობის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტი გახლავთ გარიგებები. ის თანამედროვე საზოგადოებრივი ურთიერთობების ფუძემდებლურ რგოლია, რომლის შემადგენელი ნაწილია ნების გამოვლენა. მხარეთა მიერ ნების გამოვლენას კი, მუდმივად თან სდევს მათ მიერ აღქმული გარემოებები და შეცდომის დაშვება. რაც ნების გამოვლენის ნამდვილობას აყენებს ეჭვქვეშ. ამ გარემოებათა სამართლებრივი შეფასებისას სხვადასხვა სამართლებრივი სისტემა განსხვავებულ მიდგომებს ანიჭებს უპირატესობას. გარკვეული სამართლბრივი სისტემები მის სუბიექტურ ნიშანზე ამახვილებს ყურადღებას, გარკვეული კი ობიექტურზე. სწორედ ეს წარმოადგენს ამ საკითხის განსაკუთრებულ ბუნებას, და გამომდინარე აქედან, ერთგვარ პრობლემატიკასაც. ნაშრომში ანალიტიკური კვლევის მეთოდის საშუალებით განვიხილეთ შეცდომით ნების გამოხატვის, როგორც სუბიექტური, ისე ობიექტური ნიშნების თავისებურებები.

ნაშრომის მიზანია წარმოაჩინოს როგორც საკანონმდებლო დონეზე არსებული პრობლემატიკა და პრაქტიკაში წარმოჩენილი ხარვეზები, ასევე დაგვანახოს ამ სამართლებრივი ინსტუტუტის გამოწვევებთან ბრძოლის გზა.

ქართული და უცხო ქვეყნის სამართლის მიდგომების განხილვის შედეგად დგინდება თუ რამხელა მნიშვნელობა ენიჭება ქართულ სამოქალაქო სამართლებრივ ურთიერთობებში გარიგების მონაწილე მხარეების მიერ ერთმანეთის ინტერესების გათვალისწინებით მოქმედების ვალდებულებას. აღნიშნული სამართლებრივ ურთიერთობებს ერთგვარად აფერხებს. განსაკუთრებით საინტერესოა მხარეთა მოტივებზე და განზრახვებზე ყურადღების გამახვილება, რომელიც ხშირად ქმნის დავის გადაწყვეტის პრობლემას. ნაშრომში ასევე შევეხებით შეცდომით ნების გამოვლენის პრობლემატიკას თანამედროვე ტექნოლოგიური განვითარების კვალდაკვალ.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: გარიგება, ნების გამოხატვა, შეცდომა, სუბიექტური და ობიექტური ნიშნები.

Abstract

In my master work there is presented multifaced nature and specifity of mistakes that is made in the expression of will during the contracting process. Contracts are one of the most important issues of legal relations. It is fundamental element of model public relations, of which intergal part is expression of will. This process constantly follows mistakes made by party during the perception of legal circumstances, which is the main reason of contract avoidance. Different legal systems favor different approaches in their legal assessment of these circumstances. Some of these systems focus on subjective terms, but some of them focus on objective parts. This is exactly specifity of our legal issue and also a chalange in civil law.

Aim of my master work is to express chalanges and defects in legislative regulations and in practice, and also find the ways to solve the problems.

During discussion of Georgian and foreign law approaches we've determined that in civil legal relations, Georgian law system commits contract parties to care on each other's legal interest. This is problematic issue. It is important also to focus on contract parties' intentions and motives. This makes harder to solve the problems in civil legal cases.

Key words: contract, mistake, subjective and objective circumstances.